

РЕШЕНИЕ

№ 399

гр. Плевен, 02.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛЕВЕН в публично заседание на шестнадесети ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: ТАТЯНА Г. БЕТОВА

при участието на секретаря ЕВГЕНИЯ М. РУСЕВА
като разгледа докладваното от ТАТЯНА Г. БЕТОВА Гражданско дело № 20214400100031 по описа за 2021 година

Иск с правно основание чл.79, ал.1 ЗЗД вр. чл.430 и сл. от ТЗ.

Постъпила е искова молба от „***“АД-гр. София, представлявано от изп.директори П.Д. и Д.Ш., чрез пълномощникът му С.Д. от АД“Т. и съдружници“ и член на САК, в качеството □ на правопреемник на „***“, с която срещу ЮЛ. АЛ. Г. и Д. Г. Г., двамата от гр.Плевен е предявен **установителен иск** по чл.422 вр. чл.415 и чл.124, ал.1 ГПК, за установяване на вземането, за което срещу ответниците е издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК по ч.гр.д. № 4282/2012г. на РС-Плевен.

В исковата молба се твърди, че на 01.10.2008г. между „***“АД и „Г. И Б“ЕООД /„Г. И Б“ООД към тази дата/, като кредитополучател и Д. Г. Г., К.Г.Б. и В.А.Б., като поръчители, е сключен договор за кредит-овърдрафт по разплащателна сметка на юридически лица № OVD-188/2008г. По силата на договора банката се е задължила да извършва плащания по нареждане на кредитополучателя при условията на кредит-овърдрафт за осъществяване на текущи разплащания на кредитополучателя по разплащателна сметка № ***** при максимално дебитно салдо в размер на 50 000лв. Кредитополучателят се е задължил да погаси всички свои задължения по ползвания овърдрафт, включително главница, лихви, неустойки и разноски до

края на срока по чл.9, ал.2 от договора.Съгласно чл.16, ал.3 от същия поръчителите се задължават да изпълняват задълженията на кредитополучателя, включително и за заплащане на всички дължими суми до окончателното му погасяване.

В исковата молба се твърди също, че кредитът е отпуснат за срок от 12 месеца, а срокът за погасяване на отпуснатите средства е 60 дни, считано от датата на усвояването им.При неизпълнение на това задължение, неизползваният лимит се блокира и върху усвоената, но непогасена част от кредита, банката начислява наказателна лихва за просрочие в размер на определената в чл.11 от договора лихва плюс надбавка от 4 %. Задължението по чл.11 включва годишна лихва в размер на основния базов лихвен процент плюс надбавка от 5.5%. Крайният срок за издължаване на кредита е 30.09.2009г.

В исковата молба се твърди, че на 10.11.2009г. между „***“АД и „Г. И Б“ЕООД /„Г. И Б“ООД към тази дата/, като кредитополучател и „***“ЕООД, ЮЛ. АЛ. Г., Д. Г. Г., К.Г.Б. и В.А.Б., като поръчители, е сключен договор за кредит № 290/2009г., по силата на който банката е отпуснала кредит в размер на 50 000лв., целево за оборотни средства, съгласно предоставено обосновано искане, а именно за погасяване на овърдрафт OVD-188/2008. Съгласно договора главницата се олихвява с годишна лихва, определена като сбор от базисен банков лихвен процент плюс надбавка от 4%, като дължимата лихва по кредита се начислява ежемесечно и издължава на падеж всеки месец/чл.6, ал.2 от договора/.Крайният срок за изплащане на всички задължения по кредита е съответното число на 12-тия месец от датата на първото отпускане на средства по кредита, но не по-късно от 01.10.2010г.Просрочената главница се олихвява с наказателна лихва/неустойка/ в размер на договорения лихвен процент плюс надбавка от 10 %.

В исковата молба се твърди също, че на 01.10.2010г. страните са подписали Анекс А01-290/2010г към договора за кредит № 290/2009г., като наред с първоначалните длъжници и „***“ООД и П.Т.Д. и Г.Т.Д. са се задължили да отговарят солидарно с кредитополучателя за задълженията му по договора, а срокът за погасяване на кредита е удължен до 01.11.2011г.Твърди се, че договорът не е бил изпълняван, поради което със

заявление вх.№ 12938/24.07.2012г. банката е поискала издаване на заповед за изпълнение на парично задължение и изпълнителен лист на основание чл.417 от ГПК за сумата 50 000лв.-главница, сумата 967.59лв. - възнаградителна лихва по чл.5, ал.1 от Раздел II от договора за кредит за периода 01.09.2011г.-30.10.2011г., 7 845.83лв. – наказателна лихва по чл.7, ал.1 от Раздел II от договора за кредит за периода 01.11.2011г.-23.07.2012г. и за сумата 1176.27лв. – разноси за платена ДТ, както и законната лихва върху главницата. Със заповед за изпълнение № 3672/09.10.2012г. и изпълнителен лист от 21.01.2013г. кредитополучателят и солидарните длъжници са били задължени да заплатят на „***“АД заявените суми.

Ищецът твърди, че въз основа на издадения изпълнителен лист е било образувано изп.дело № 135/2013г. по описа на ЧСИ Н.В., което е било прекратено на 26.01.2018г. На 22.01.2018г. въз основа на същия изп.лист е образувано изп.дело № 128/2018г. по описа на ЧСИ Н.В., което е висящо. На 12.11.2019г. в ТРРЮЛНЦ към Агенция по вписванията е вписано преобразуване чрез вливане на „***“АД в „***“АД. Въз основа на извършеното вливане, на основание чл.262, ал.1, вр. чл.263, ал.2 от ТЗ и чл.3.1 от Договора за преобразуване между „***“АД и „***“АД, последната е универсален правоприемник на цялото имущество на „***“АД, като прехвърлителният ефект възниква автоматично от датата на вписване на преобразуването.

Ищецът твърди и това, че на 15.12.2020г. му е било връчено съобщение по ч.гр.д.№ 4282/2012г. по описа на РС-Плевен, с което съдът му указва възможността да предяви иск за установяване на вземането, поради постъпилото възражение срещу издадената заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист от страна на длъжниците ЮЛ. АЛ. Г. и Д. Г. Г.. Това обстоятелство определя и правния интерес на банката от предявяването на настоящия установителен иск, с искане да се признае за установено, че ответниците ЮЛ. АЛ. Г. и Д. Г. Г., срещу които е издадена заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист по ч.гр.д. № 4282/2012г. по описа на РС-Плевен, дължат на ищеца сумите по заповедта в общ размер 58 813.42лв., от които 50 000лв.-главница по договор за кредит № 290/2009 от 10.11.2009г. и анекс А01-290/2010г. от 01.10.2010г.; сумата 967.59лв. - възнаградителна лихва по чл.5, ал.1 от Раздел II от договора за кредит за

периода 01.09.2011г.-30.10.2011г.; сумата 7 845.83лв. – наказателна лихва по чл.7, ал.1 от Раздел II от договора за кредит за периода 01.11.2011г.-23.07.2012г. и сумата 1176.27лв. – разноси за платена ДТ, както и законна лихва върху главницата от 50 000лв., считано от подаване на заявлението/24.07.2012г./ до окончателното изплащане на вземането.

Ищецът моли съдът да се произнесе и по отговорността за разноси в заповедното производство в размер на 1 176.27лв., съобразно решението по предявения иск. Моли да му бъдат присъдени и разноските направени в настоящото производство. Моли да се приложи ч.гр.д.№ 4282/2012г. по описа на РС-Плевен, което искане е уважено. Моли също така да бъде назначена ССЕ, със задача подробно формулирана в исковата молба в три пункта. Към исковата молба са приложени: Извлечение от електронното дело на „***“ АД; Удостоверение за актуално състояние на АД „Т. и съдружници“; Пълномощни за проц.представителство; Договор за кредит овърдрафт № OVD-188/2008г. от 01.10.2008г.; Договор за кредит № 290/2009г. от 10.11.2009г., ведно с Анекс А01-290/2010г. от 01.10.2010г.; Заявление за издаване на заповед за изпълнение; Извлечение от счетоводните книги на банката за задълженията на ответниците; Заповед за изпълнение и изпълнителен лист, изд. по ч.гр.д. № 4282/2012г.; Молба за образуване на изп.дело № 135/2013г. по описа на ЧСИ Н.Вангелово; Молба за прекратяване на същото дело и съобщение на ЧСИ; Молба за образуване на изп.дело № 128/2018г. на ЧСИ Н.В.; Справка по чл.366 от ГПК относно формирането на претенцията и документ за заплатена ДТ.

В срока по чл. 131 ал. 2 ГПК е постъпил писмен отговор от ответниците Д. Г. Г. и ЮЛ. АЛ. Г., чрез назначения им особен представител адв. Н. Д., в който заявяват че исковата претенция срещу тях е допустима, но неоснователна. Възразяват, че не дължат исковите суми и молят исковата претенция да бъде отхвърлена като неоснователна. Оспорва се обстоятелството, че ответниците са сключили и подписали като поръчители договор за кредит № 290/2009г. и Анекс № А01-290/2010г. към него и в тази връзка – че е налице валидно облигационно отношение между страните.

В отговора е направено и друго възражение по същество – оспорва се наличието на основание за вземания за възнаградителна и за наказателна лихви, от една страна поради това, че не е ясно как е определен размерът им и

от друга-поради това, че ответниците считат клаузите на чл.5, ал.1 и чл. 7, ал.1 от Раздел II от договора за кредит за нищожни като противоречащи на закона и на добрите нрави. Считат че тези две клаузи са неравноправни и противоречат на добрите нрави – нищожност на основание чл.146, ал.1 вр. 143, т.10 от Закона за защита на потребителите и чл.26, ал.1 от ЗЗД, тъй като задължават ответниците да заплатят необосновано обезщетение/неустойка, под формата на възнаградителна лихва и наказателна лихва/неустойка.

Направено е и възражение по чл.147, ал.1 от ЗЗД, че ищецът няма вземане спрямо ответниците, като поръчители по договор за кредит, тъй като кредиторът не е предявил иск против длъжника в течение на шест месеца след падежа/на 01.11.2011г./ на главното задължение. Заявлението, което може да се приравни на предявен иск, е подадено едва на 24.07.2012г., т.е. след изтичане на шестмесечния срок по чл.147, ал.1 от ЗЗД. Поради изложеното счита, че ищецът няма валидни и изискуеми вземания срещу ответниците, като поръчители, солидарно отговорни с главния длъжник, претендирани с предявения иск. На основание чл.193 от ГПК е оспорена истинността на договора за кредит № 290/2009г. от 10.11.2009г. и на Анекс № А01-290/20202 от 01.10.2020г. относно положените под тези документи подписи на ответниците. Ответниците, чрез особения си представител, молят да бъде указано на ищеца да заяви изрично ще се ползва ли от оспорените документи и в зависимост от отговора му, да им бъде предоставена възможност за становище и за нови искания по доказателствата.

Съдът, като взе предвид становищата на страните, обсъди събраните по делото доказателства, прецени ги по реда на чл. 12 ГПК, съобрази изискванията на закона, приема за установено следното от фактическа и правна страна: Предявен е положителен установителен иск за установяване на вземания на ищеца, за които е била издадена Заповед за изпълнение № 3672/09.10.2012г. по чл.417 ГПК, връчена на длъжниците Д. Г. Г. и ЮЛ. АЛ. Г., чрез назначения им особен представител адв. Е.П.. С възражение от 30.11.2020г. в срока по чл.414 ГПК депозирано чрез адв.Пеев длъжниците са оспорили заповедта, поради което с разпореждане на съда, получено на 15.12.2020г., е указано на заявителя да предяви иск за установяване на вземанията си, на основание чл.415, ал.1 от ГПК, поради постъпилото възражение от длъжника. Искът е предявен в законоустановения

едномесечен срок – на 15.01.2021г., той касае сумите по издадената заповед за изпълнение, поради което съдът го приема за допустим.

От събраните писмени доказателства, се установява, че на 10.11.2009г. между „***“АД и „Г. И Б“ЕООД /„Г. И Б“ООД към тази дата/, като кредитополучател и „***“ЕООД, ЮЛ. АЛ. Г., Д. Г. Г., К.Г.Б. и В.А.Б., като поръчители, е сключен договор за кредит № 290/2009г., по силата на който банката е отпуснала кредит в размер на 50 000лв., целево за оборотни средства, съгласно предоставено обосновано искане, за погасяване на овърдрафт OVD-188/2008. Съгласно договора главницата се олихвява с годишна лихва, определена като сбор от базисен банков лихвен процент плюс надбавка от 4%, като дължимата лихва по кредита се начислява ежемесечно и издължава на падеж всеки месец/чл.6, ал.2 от договора/.Крайният срок за изплащане на всички задължения по кредита е съответното число на 12-тия месец от датата на първото отпускане на средства по кредита, но не по-късно от 01.10.2010г.Просрочената главница се олихвява с наказателна лихва/неустойка/ в размер на договорения лихвен процент плюс надбавка от 10 %.

На 01.10.2010г. страните са подписали Анекс А01-290/2010г към договора за кредит № 290/2009г., като наред с първоначалните длъжници /„***“ООД и П.Т.Д./, и Г.Т.Д. се е задължил да отговаря солидарно с кредитополучателя за задълженията му по договора, а срокът за погасяване на кредита е удължен до 01.11.2011г.Поради просрочване на задълженията, банката-кредитор е подала със заявление вх.№ 12938/24.07.2012г. издаване на заповед за изпълнение на парично задължение и изпълнителен лист на основание чл.417 от ГПК за сумата 50 000лв.-главница, сумата 967.59лв. - възнаградителна лихва по чл.5, ал.1 от Раздел II от договора за кредит за периода 01.09.2011г.-30.10.2011г., 7 845.83лв. – наказателна лихва по чл.7, ал.1 от Раздел II от договора за кредит за периода 01.11.2011г.-23.07.2012г. и за сумата 1176.27лв. – разноски за платена ДТ, както и законната лихва върху главницата. Със заповед за изпълнение № 3672/09.10.2012г. и изпълнителен лист от 21.01.2013г. кредитополучателят и солидарните длъжници са били задължени да заплатят на „***“АД заявените суми, а въз основа на издадения изпълнителен лист е било образувано изп.дело № 135/2013г. по описа на ЧСИ Н.В.-прекратено на 26.01.2018г. и образувано отново на 22.01.2018г. под нов

номер, въз основа на същия изп.лист - изп.дело № 128/2018г. по описа на ЧСИ Н.В., което е висящо.

Не се оспорва от ответниците материалната легитимация на ищеца по предявения иск и обстоятелството, че на 12.11.2019г. в ТРРЮЛНЦ към Агенция по вписванията е вписано преобразуване чрез вливане на „***“АД в „***“АД и че на основание чл.262, ал.1, вр. чл.263, ал.2 от ТЗ и чл.3.1 от Договора за преобразуване между „***“АД и „***“АД, последната е универсален правоприемник на цялото имущество на „***“АД, считано от датата на вписване на преобразуването.

Безспорно е, че съгласно чл.5, ал.1 от договора, главницата по кредита се олихвява с годишна лихва, определена като сбор от БЛП на банката /7.5%/ , плюс надбавка от 4%.Дължимата лихва се начислява ежемесечно и се издължава на падежа всеки месец, съгл.чл.6, ал.2 от договора, като договореният лихвен процент е 11.5% от усвоената главница.При забава на плащането, банката олихвява просрочената главница с наказателна лихва в размер на договорен лихвен процент плюс надбавка от 10 пункта. За претендиращия период от 01.11.201г. до 23.07.2021г. този процент е 21.5%.

Спорни са: наличието на неравноправни клаузи в договора, както и такива противоречащи на добрите нрави и води ли това до недействителност на договора в тези му части, какъв е размера на дълга, който ответниците следва да заплатят.Направено е и възражение по чл.147, ал.1 ЗЗД.

За да се произнесе по спора, съдът съобрази следното : Съдът приема, че между страните е налице валидно облигационно отношение, по договор за банков кредит в размер на 50 000 лева. От заключението на ВЛ М. М. се установява, че подписите под договора за кредит и анекса към него са положени от ответниците Ю.Г. и Д.Г., с което се установява неоснователност на възражението им че не са подписвали договора за кредит № 290/2009г. от 10.11.2009г. и на Анекс № А01-290/20202 от 01.10.2020г. като поръчители. Безспорно се установява, чрез заключението на ВЛ Т. ИЛ., че сумата е усвоена от кредитополучателя „Г. и Б“ЕООД на 30.11.2009г., с което банката е изпълнила поетото с договора задължение. За кредитополучателят, респект. за поръчителите е възникнало насрещното задължение за връщане на

получената сума съобразно уговореното и за заплащане на съответните лихви за ползваните средства. Кредитът е следвало да се издължи до 01.11.2011г. Кредитополучателят не е погасил каквато и да било част от главницата от 50 000лв. Върху нея за периода 01.01.2010г. – 30.10.2011г. е начислена договорна/възнаградителна/лихва в размер на 11 189.84лв., от която е погасена сумата 10 222.25лв., като е останал неиздължен остатък от 967.59лв., от която 472.45лв. - с падеж 01.10.2011г. и 495.14лв. - с падеж 01.11.2011г. върху непогасената главница за периода след срока на договора/от 01.11.2011г. – 23.07.2012г./ до е била начислена наказателна лихва в размер на 7845.83лв., като от нея не е погасявана никаква сума. От приетото без възражение от страните заключение на ВЛ, задълженията по договора, са в следните размери: 50 000лв. - главница; 967.59лв. - договорна лихва за редовен кредит за периода 01.09.2011г. – 30.10.2011г.; 7 845.83лв. – наказателна лихва за просрочена главница за периода 01.11.2011г.- 23.07.2012г.

Направено е и възражение по чл.147, ал.1 от ЗЗД, че ищецът няма вземане спрямо ответниците, като поръчители по договор за кредит, тъй като кредиторът не е предявил иск против длъжника в течение на шест месеца след падежа/на 01.11.2011г./ на главното задължение, тъй като заявлението, което може да се приравни на предявен иск, е подадено едва на 24.07.2012г., т.е. след изтичане на шестмесечния срок по чл.147, ал.1 от ЗЗД. Съгласно чл. 141 от ЗЗД поръчителите са задължени солидарно с главния длъжник, като поръчителството се простира върху всички последици от неизпълнението на главното задължение, включително и разноските по събиране на вземането. В случая на 01.11.2011г. е настъпил падежа на цялото задължение, което сочи, че за заявителя към датата на подаване на заявлението - 24.07.2012г., респ. и за ищеца към момента на предявяване на иска - 15.01.2021г., е преклудирана възможността за предявяване на претенция спрямо поръчителите. Следователно възражението по чл. 147, ал. 1 ЗЗД, който текст урежда едно от специалните основания за погасяване на поръчителството, а именно че поръчителят не остава задължен към кредитора за изплащане на главния дълг безусловно и неограничено във времето, а само при условие, че кредиторът е предявил иск против длъжника в срок от шест месеца от падежа на главното задължение, е основателно. В случая този шестмесечен срок е изтекъл на 01.05.2012 г. След като кредиторът не е предявил иск в този срок против

длъжника, видно от приложеното заповедно производство, то се погасява не само правото му на иск против поръчителя, т. е. правото му да търси защита чрез съд, но се погасява и самото му субективно право. Условие да остане да съществува задължението на поръчителя е предявяване на иск срещу длъжника в посочения срок, което обстоятелство в случая не е налице. Бездействието на кредитора в дадения му от закона шестмесечен срок от падежа на главното задължение, е основание за прекратяване на поръчителството, тъй като отпада условието за съществуване отговорността на поръчителя.

С т.4б от Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014 г. на ВКС по тълк. д. № 4/2013 г., ОСГТК, изрично е прието, че срокът по чл. 147, ал. 1 ЗЗД е краен и преклузивен. За разлика от погасителната давност с изтичането му не се погасява възможността за принудително изпълнение, а се прекратява самото поръчителство. Преклузивните срокове, за разлика от давностните /чл. 120 ЗЗД/, се прилагат от съда служебно. В този смисъл изтичането на посочения срок към датата на подаване на заявлението е било абсолютно основание за отхвърляне на същото, доколкото по силата на чл. 7, ал. 1 ГПК съдът има служебното задължение да следи за допустимостта на извършваните от страните процесуални действия. Това не е било сторено, поради което разгледано в настоящото исково производство, възражението се явява основателно и следва да бъде уважено, като се приеме, че вземането срещу ответниците като поръчители е погасено на основание чл.147, ал.1 ЗЗД, което прави предявения иск неоснователен. Поради това не следва да бъдат разглеждани другите правопогасяващи възражения на ответниците.

Поради изложеното съдът намира, че ищецът няма вземания срещу ответниците, като поръчители, солидарно отговорни с главния длъжник-претендирани с предявения иск, който следва да бъде отхвърлен като неоснователен.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от „****“АД гр. София, с ЕИК ***,

представлявано от изп.директори П.Д. и Д.Ш., в качеството □ на правоприемник на „***“, против ЮЛ. АЛ. Г., ЕГН ***** и Д. Г. Г., с ЕГН *****, двамата от гр.Плевен **иск** с правно основание чл.422 вр. чл.415 и чл.124, ал.1 ГПК, за установяване на вземането, за което срещу ответниците е издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК по ч.гр.д. № 4282/2012г. на РС-Плевен - за сумата 50 000лв. - главница; 967.59лв. - договорна лихва за редовен кредит за периода 01.09.2011г. – 30.10.2011г.; 7 845.83лв. – наказателна лихва за просрочена главница за периода 01.11.2011г.-23.07.2012г., КАТО НЕОСНОВАТЕЛЕН.

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Великотърновски апелативен съд, в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Плевен: _____